

A hatvanas éveket idézi a rockslágerekkel teli musical

A csókkirály vádja

Méhes László rendező (balról) a főszereplőkkel a Dóm téri színpadon.

Fotó: Schmidt Andrea

Meglepő hallani, hogy az elmúlt hetek belpolitikai történései nemcsak Shakespeare mondatait tették aktuálissá, hanem a hatvanas években játszódó Made in Hungária szövegei is furcsán frissnek hatnak.

Ricky, a Fenyő-musical New Yorkból hazatérő főhősét azzal vádolja meg Röné, az angalföldi csókkirály, hogy azért jött vissza a szülei Amerikából, mert az apja szovjet ügynök, esetleg ipari kém volt. Terheli-e felelősség a fiúkat az apák bűnéért? – fogalmazódhat meg a naprakész kérdés. A hatvanas évek sok tekintetben ma már abszurdnak ható világot idézi a vérpezsdítő rockslágerekkel teli Made in Hungária. A gimnázium bejárata fölött a régi Kádár-címer virít. Úgy hírlík, az őszi pesti bemutató előtt a díszletgyártók nem akarták rátenni a vörös csillagot, nehogy tiltott önkényuralmi jelkép használata miatt perbe fogják őket... Feltűnik a színpadon a pártfunkcionárius Bigali elvtárs, aki rendőri kísérettel arról próbálja meggyőzni az amerikai élmenybeszámolójával és dedikált rocklemezeivel az angalföldi kamaszokat elámitó Ricky: hagyjon fel politikailag veszélyes tevékenységével, és zenéljen inkább a baráti NDK-ból érkező vendégeknek.

A Dóm térré is a József Attila Színházban használt díszletet hozták, bár a tervezőnek, Rózsa Istvánnak az ottani 10 méter széles színpadnyílással szemben itt 40 méterrel kellett számolnia. Egészen elől építették fel a falakat, így minden jelenet a színpad előterében játszódik. Erre azért is szükség volt, mert nem áll rendelkezésre több száz statisztá a tömeghatás megteremtéséhez. – A hatvanas évekbeli Angalföldet, azon belül is a Szent István parkot igyekeztünk a pesti házfalakkal felidéz-

ni – mondja Rózsa István, aki május végén a szegedi Salemi boszorkányokért már második alkalommal vehette át a legjobb díszlettervezőnek járó Dömötör-díjat.

A produkció rendezője, Méhes László – épp tíz éve Don Quijótét játszotta itt a La Mancha lovagijában – az első próbákon igyekezett szellősebbé tenni a kőszínházban bejáratott jeleneteket. – Szeretnénk elérni, hogy ez a nagyszerű darab ugyanolyan erővel szólaljon meg és hasson a Dóm téren is, mint Budapesten, a József Attila Színházban. Nemcsak Fenyő Miklós slágerei segítenek ebben, hanem Tasnádi István sódró lendületű története is – mondja a rendező, aki csupa jó emléket őriz Szegedről, hiszen itteni produkciói, a Gyalog galopp és az Indul a bakterház az elmúlt évek legnagyobb kőszínházi sikerei voltak. Itteni színészcollégáihoz azóta is szoros baráti-szakmai kapcsolat fűzi.

– Amikor 1992-ben a búsképű lovagot játszottam, akkor még a régi, közel hétezer állandó nézőtér állt a Dóm téren. Bevallom megrémültem, amikor az első próbán megláttam a színpadról a hétezer üres széket. Felmentem a leghátsó sorba, ahonnan hangyálynak látszottak a színpadon rohangáló emberek. A bemutató estéjén, amikor kinéztem a teljesen megtelt nézőtérre, éreztem, hogy sokkol, de stimulál is a rengeteg ember – emlékszik az első szabadtéri megmérettetésre immár a színpad másik oldaláról Méhes László, akin csöppet sem látszik a főpróbahét szokásos zaklatottsága. – Megkönnyíti a dolgunkat, hogy a Made in Hungáriából ötven sikeres kőszínházi este van már mögöttünk. Ám nincs-túl sok időnk, összesen hat színpadi próbát kaptunk. Igyekeznünk kell, hogy elkészüljünk.

H. ZS.

Hogyan mérjük a tudást?

A tanárok hagyományos szegedi továbbképző fóruma, a 39. pedagógiai nyári egyetem tegnap nyílt meg a Szegedi Biológiai Központban (SZBK).

Évtizedek óta a Koch Sándor nevét viselő Csongrád megyei Tudományok Ismeretterjesztő Társulat (TIT) szervezi meg az ország pedagógusainak nyári továbbképző kurzusát, a szegedi pedagógiai nyári egyetemet. Az idei a 39. előadás-sorozat, a helyszín az SZBK újszegedi székháza. Komlóssy Ákos egyetemi docens, a továbbképző fórum titkára hagyományosan az közoktatás aktualitásai közül választja ki az előadás-sorozat központi témáját, olyan kérdéseket, amelyek tudományos kutatások tárgyai, ám az iskolai gyakorlatban is

fontosak. Az idén a diákok tudásszintjének mérésével, a vizsgákkal foglalkoznak azok a szakmai tekintélyek, akiket felkértek az előadásokra. A kurzusra mintegy száz tanár fizetett be az ország minden részéből, az előadásokat természetesen szegedi pedagógusok is hallgatják.

A tegnapi nyitólóadás Benedek András, az Oktatási Minisztérium (OM) helyettes államtitkára tartotta a szakképzés témáiról, Csapó Benő egyetemi tanár (SZTE) pedig a tudásszint változó mérési szisztémáiról beszélt. Ma Gazda István tudománytörténész lesz a vendéglőadó, a régi magyar tudásvilágról beszél, Bánfi Ilona pedig a mostanában sokat emlegetett témáról: milyen a magyar diákok tudásszintje – nemzetközi összehasonlításban. A to-

vábbiakban Hiller Istvánt, az OM politikai államtitkárát várják, a tervek szerint csütörtökön reggel 9-től beszél az új kormány oktatáspolitikai terveiről.

Az egy hét múlva záró nyári egyetem témái közül tágabb érdeklődésre tarthat számot Forray Katalin beszámolója, a cigány fiatalok útja a felsőoktatásban (július 12., péntek, 11 óra), továbbá a kétszintű érettségi előnyeit és hátrányait taglaló előadás, amely július 13-án, szombaton délelőtt 11-kor lesz.

A szervezők az idén is ügyeltek, hogy a képzés mellett a szünidejüket töltő pedagógusok szórakozhassanak is Szegeden. A nyári fesztivál több eseményét „beépítették” a programba és a környékre is szerveztek kirándulásokat.

S. E.

Elbocsátott munkásaira gyanakszik Bacskulin

Folytatás az 1. oldalról

A tettes vagy tettesek nem érték be ennyivel, kiszúrták a nyugalmazott szemorvos autójának gumijait is. – Egy-egy abroncsot háromszor-négyszer is átböktek – mutatta a már megjavított kereken is látható nyomokat Szőgi Károly, az orvos alkalmazottja.

– Egyszerűen nem akartam elhinni ezt a gazemberséget – tette hozzá a megfélemlített szemész. – A hibás magyar szavak és a gátlástalanság egyértelművé teszi számomra, hogy az alig öt hónapja elbocsátott, négy horgosi és zentai munkásom valamelyike lehetett. A férfiakat mezőgazdasági munkára fogadtam fel, ám rájöttem, hogy meglapnak, ezért elkergettem őket. Azóta sem hagytak nyugodni, többször is megsaroltak, a már kifizetett bérüket követelték újra és újra.

Az idős szemorvos egyébként hozzátette: csaknem harminc évvel ezelőtt Németországban is átelt már hasonló zaklatásokat. Akkor az NSZK szélsőséges mozgalmi tartottak törvénytelen demonstrációt Rüsselsheim utcáin, amiről Bacskulin József fényképeket készített. Elmondta: napokig, hetekig zaklatták és fe-

nygették a fényképek miatt. Azóta tudja, mi a halálfélelem.

– Négy éve, azután, hogy kényszerűségből megváltam egy haszontalan munkásomtól, brutálisan megverték. Azóta fo-

lyamatosan félelemben élek – mondta remegő hangon a nyugdíjas orvos, majd hozzátette: a rendőrséghez fordul, feljelentést tesz ismeretlen tettes ellen.

I. SZ.

A gazda és a tornyos röskei birtok.

Fotó: Karnok Csaba

HÍREK

MŰEMLÉKVÉDELEMRŐL A TELINEN

„Mit ránk hagytak a századok” címmel a hazai műemlékvédelemről készített riportfilmet Pacsika Emília szerkesztő-riporter, amit ma 19.30-tól vetítenek a Telin csatornán. A filmben egy rangos szegedi konferencia kapcsán elősorban a 20. századi műemlékvédelem helyzetéről beszélnek a szakma legkiválóbb képviselői.

STATISZTAVÁLOGATÁS A TÖMÖRKÉNYBEN

Követelem a börtönt címmel tévéfilmet egy francia stáb július 23. és augusztus 13. között Szegeden. A film rendezője a szegedi forgatáshoz 20 és 60 év közötti, női és férfistatisztákat keres, a válogatás ma délután 2 és 8 óra között lesz a Tömörkény gimnázium földszinti, 6-os számú termében.

TEMESVÁRI KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

Ana-Monica Hoble temesvári képzőművész faliszőnyeg- és kárpitkiállítására nyílik csütörtökön este 7 órakor Szegeden, a Victor Hugo utca 6. szám alatt, az Aranykorona (egykori tisztiklub) nagyertermében. A kiállítást a Délmagyarországi Civil Szervezetek Szövetsége és a Temesvári Magyar Nőszövetség szervezte.

Üvegre lehelt varázslatok

Három hónapig tartott az az üvegfestő tanfolyam a szegedi Juhász Gyula Művelődési Központban, amelynek legszebb „termékeit” a hét végén állították ki az intézményben.

A Sugár Ibolya iparművész által vezetett tanfolyamon résztvevő hallgatók voltaképpen vizsgatárgyaikkal vállalták a megmérettetést, s a közönség előtt való bemutatkozást is. Madurkáné Marton Erzsébet, a Juhász Gyula Művelődési Központ igazgatója a tárlatot

megnyitó beszédében méltatta azt a munkát, amelyet a zömmel hölgytanulók folytattak az elmúlt időszakban, s azt az eredményt is, amelyet az iparművész-oktató révén fel tudtak mutatni a kiállítás közönségének. Nagyra értékelte a több hónapos rendszeres együttlétnék azt a szegmensét is, amely az emberi kapcsolatok elmélyítését eredményezte. Ez a jó kis csapat az alkotás mostani lendületével sokáig el tud jutni, s meggyőződésem, hogy el is fog, mondotta az igazgatónő.

„Egyforintos” vasutasnap

Az idén ünnepli 156 éves fennállását a magyar vasút. Szegeden július 10–12. között vasutasnapokat rendeznek.

Ma nyílt napot tartanak a MÁV Rt. területi igazgatóságán, a Tisza Lajos körúton, ahol délután 4 órakor kiállítás nyílik Pfaff Ferenc MÁV-főépítész életét, munkásságát bemutató fotókból, emléktárgyakból. Emellett működő vasútműmodelleket láthatnak az érdeklődők, illetve bemutatják a forgalomirányító központot. Este 7 órától a Bé-

késcsabai Vasutas Fúvószenekar és „A vasút a gyermekekért” alapítvány mazzorettjei lépnek fel, majd Kegye János pánsíppal, Szaniszló János pedig zongorán ad koncertet. Utána kilenc órától tűzijáték lesz, majd Nagy József diaporáma-bemutatója következik.

Csütörtökön a Boldogasszony sugárút 4. szám alatti diákotthonban folytatódna az 52. vasutasnap programjai. Elsőként ünnepi megemlékezést tartanak 10.30-tól, majd elismeréseket, kitüntetések adnak át.

Kegye János pánsípművész és a tánckar megismétli szerdai műsorát.

Pénteken délután három órától családi sportnapot rendeznek az SZVSE-pályán, lesz női és férfi foci, asztalitenisz, kötélhúzóverseny, játékos vetélkedő. Érdekességnek számít a futópályán lefektetett vasúti síneken rendezett kézihajtányverseny. A szegedi vasutasnapokon egyforintosokat gyűjtenek, a befolyt összegből pedig karácsonyi ajándékot vesznek a rászoruló gyermekeknek.

Kárpáti Tibor grafikusművész meseillusztrációi

Különdíjat kapott a Tökfejnagybácsi

A fiatal szegedi grafikusművész, Kárpáti Tibor szép sikerrel szerepelt Chioggiában egy nemzetközi képzőművészeti pályázaton: meseillusztrációival sikerült elnyernie a zsűri különdíját.

A huszonnégy éves Kárpáti Tibor pályája Szegedről indult, itt érettségizett a piarista gimnáziumban, majd két éven át Szeke-eres Ferenc növendékéként a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz szakán tanult. Jelenleg a Magyar Iparművészeti Egyetem negyedéves tervező-grafika szakos hallgatója, mestere Felvidéki András és Pálfi György. Talál már beszámoltunk sikeréről, amikor Bolognában egy meseillusztrációs pályázaton – egyetlen magyarként – beválogatta a zsűri az alkotásait a kiállított művek közé. Olaszországi kapcsolata azóta erősebbé vált, hiszen márciustól május végéig a neves milánói képzőművészeti iskola, az Accademia de Belle Arti ösztöndíjasa volt.

A velencei székhelyű Associazione Culturale Teatro a tavaszszal nemzetközi pályázatot írt ki

mesekönyvek elkészítésére. Kárpáti Tibor a Tökfejnagybácsi című meséhez készített illusztrációival pályázott. Tíz grafikáját az erős nemzetközi mezőny 20 legjobb pályamunkája közé válogatták, sőt lényegre törő, kissé groteszk látásmódját a zsűri különdíjjal jutalmazta. Így mexikói, amerikai, lengyel, francia és olasz művészek társaságában egyedüli magyarként vehetett részt a Chioggiában megrendezett kiállítás megnyitóján.

A tárlat az olaszországi bemutatkozás után világ körüli útra indul.

A szegedi grafikus fontosnak tartja, hogy nemzetközi szinten mérethesse meg munkáit. Májusban három plakáttervvel szerepelt a legjelentősebb európai design-iskolák seregszemléjén, az European Way[s] of Life című reprezentatív kiállításon, amelynek a párizsi Louvre adott otthont. A chioggiái siker után most egy torinói pályázatra készül, amelyre kulturális témában – mozi, színház, zene, irodalom – kell grafikákat készítenie.

H. ZS.